

Burja.

(Narodna pripovedka.)

Zivel je ubog črevljар. Nekega dne nese meh z moko v mlin. Sreča ga Burja in mu zažene meh v vodo. Žalosten gre črevljар domóv.

„Vže vem, kaj storim,“ pravi sam v sebi; „Burjo grem tožit.“ Kakor dejal, tako storil.

Na poti pa sreča Burjo, ki ga vpraša: „Kam gres?“ On jej pové. — „Nikar ne hodi,“ reče mu Burja, „jaz ti dam tak prt, da ga pogrneš čez mizo, in če rečeš: Miza, polna bodi! napolnila se bode takój z najboljšimi jedmi.“ — Črevljар je zadovoljen s tem in vzame prt.

Na to gre v krčmo ter začne razlagati krčmarici, kaka sreča ga je doletela. Ko otide črevljар spat, vzame krčmarica po noči črevljarjev prt in položi drugega na ono mesto. Ko črevljar drugo jutro vstane, vzame krčmaričin prt in gre domóv.

Domóv prišedšega, vpraša žena: „Kod si hodil tako dolgo? S čim se bova živila, ker prav nič ne delaš?“ — A mož jej reče: „Ne bodi v skrbéh za to. Prinesel sem tak prt, da bode miza takój polna jedij, če ga le pogrnem čez mizo in porečem: miza, polna bodi! Res stori črevljar takó, ali prt ga neče slušati.“

Zdaj se črevljar zopet napravi na pot, da bi Burjo tožil. Zopet ga sreča Burja in ga vpraša: „Kam, brate?“ — On jej reče: „Burjo grem tožit, ker me je grdo prevarila.“ — Burja mu reče: „Nikar ne hodi. Dam ti takega kozla, da bodo leteli cekini od njega in lepo bode godel.“ — Črevljarju je bilo to všeč; vesel vzame kozla in gre v prejšnjo krčmo, kder pové vse, kar mu je rekla Burja. — Po noči vzame krčmarica kozla in mu da svojega. Ko črevljar v jutro vstane, gre domóv. A doma mu žena zopet očita, da je tako dolgo hodil a nič prinesel. Mož jej reče: „Vesela bodi, babnica, ker prinesel sem takega kozla, da leté cekini od njega in prav lepo gode.“ To rekši, zapove črevljar kozlu, da naj stori svojo dolžnost. A kozel ga ne sluša. — Zdaj se napravi zopet v mesto, da bi tožil Burjo zaradi sleparije. A zopet sreča Burjo, ki ga vpraša: „Kam prijatelj?“ On jej pové. — Burja mu zopet brani, rekoč: „Dam ti boben. Ako bodeš zabolnal nanj, takój pride toliko vojakov, da lehko premagaš ž njimi vsakega kralja.“ Črevljarju je bilo to všeč in vzame boben. Zdaj začne premišljevati, kaj je bilo vender vzrok, da se ni nobena stvar zvršila tako, kakor mu je rekla Burja. Vedno bolje se mu dozdeva, da je vzrok temu krčmarica. Zatorej krene k njej in jej reče: „Takój planem z vojsko nad te, ako mi ne daš prta in kozla. Krčmarica se prestraši ter mu da prt in kozla nazaj. Ko pride črevljar domóv, povabi vse bližnje kneze, škofe, kralje in cesarje na kosilo. Znali so sicer vsi, da ničesar nima, a vender so prišli, rekoč: „Nam bode vsaj kaj smešnega povedal.“ Ko pridejo gostje, reče črevljar: „Miza, bodi polna!“ In glej! miza se je šibila najboljših jedil. — Na to reče: „Kozel, kje so cekini in godba?“ Od kozla začno leteti cekini in kozel zagode tako lepo, da so razven škofov vsi drugi plesali. Ko se gostje pripravljam na odhod, reče cesar: „Tak siromak ne sme imeti tega; vzel mu budem prt in kozla.“ — Cesar to tudi stori. Ali črevljar mu zapretí: „Jutri pridem z vojsko nad-te.“ Cesar se zasmeje in pravi: „Mar bodeš prišel ti in tvoja žena s

sekirami nad me?“ — Drugi dan gre res črevljar v cesarsko mesto, zabobna in zbral se je okolo njega vojakov več, nego li jih imajo vsi kralji in cesarji. S temi napade črevljar cesarjev dvorec, polastí se ga, vzame mu prt in kozla in se vrne domóv, kjer je živel v sreči in bogastvu toliko časa, da je umrl.

Zapisal Z. Ž.

Resnica.

Resnice ne smeš nikoli prikrivati, tudi takrat ne, ako bi moral zaradí nje kaznovan biti. Kdor laž govorí, Bog mu dober ní, ker Bog je večna resnica ter sovraži vsako tudi najmanjšo laž.

Prepelica.

„**P**ed pedí“ in „ped pedí,“
Sèm raz polja se glasí.
Prepelica tako poje,
Ker ima mladiče svoje;
Otročičem pa velí
„Ne preganajte me vi!“

„Ped pedí“ in „ped pedí,“
Sèm raz polja se glasí.
Prepelica milo prosi,
Ko mladičem jesti nosi.
„Ped pedí“ in „ped pedí“
Kosec čuvaj gnezdo mi!“

„Ped pedí“ in „ped pedí,“
Sèm raz polja se glasí.
Prepelica, plaha ptica
Pravi: „Ljuba mi ženjica,
Ko prižela boš do mé,
Pusti moje gnézdice.“

„Ped pedí“ in „ped pedí,“
Sèm raz polja se glasí.
Tako-le pastirjem pravi
Ki pasó tam po dobrávi
Glejte, da živinica
V deteljo ne bo ušlá!

„Ped pedí“ in „ped pedí“
To se vsaki dan glasí.
Novo jutro ko napoči
In celó še v tihej noči
Ko na tisoč zvezd blestí,
Slišim glasni: „ped pedí!“

Al. K. Sežun-ov.